

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 8. Vtrùm Deus in causà creatà proximè liberà cognoscat effectum
futurum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

ad entitatem præcisè. Secundò prout subiungitur futuritioni conditionatæ peccati, à qua fortitur denominationem permissionis. Efficitur, decretum eorum duobus modis posse esse permissionem peccati. Primò suapte naturâ, & intrinsecè. Secundò per coexistentiam extrinsecam cum scientiâ mediâ de peccato. Quippe Deus decernens ea, ex quibus præuidet peccatum sequendum, peccatum permittere dicitur; siue quoad entitatem præcisè decernat illa ob bonitatem quam habent seclusâ denominatione permissionis; siue decernat, vt sunt formaliter permissio peccati, hoc est, vt subiungitur futuritioni peccati conditionatæ. Quo pacto bene possunt decerni, nullatenus amato peccato, vt ostendam in tract. de Voluntate. Ex indicatisque sæpe in hoc tract. colligere est. Bene quippe potest voluntas amare aliquod bonum, vt subest alicui malo, quin amet ipsum malum; etiamsi talis actus amoris non possit non connotare illud.

103 Suppono secundò, Deum de facto sæpe permittere peccatum, volendo permissionem eius, non vt unquam, sed quia permissio est, hoc est, volendo entitatem permissionis non nudè sumptam, sed prout subest futuritioni conditionatæ peccati, à qua habet rationem permissionis. Hoc supponunt imprimis testimonia Scripturæ, & Patrum, quibus Deus dicitur permittere peccatum ex intentione penitentia, alteriusve virtutis ex peccato oriundæ. De quibus agemus in tract. de Prædestinatione. Deinde id ipsum indicant ea omnia loca, quibus actiones prauæ consilio, decreto, definitione, aut mandato Dei dicuntur fieri. Tum ea, quibus Deus mouere, aut incitare dicitur ad eiusmodi actiones. Necnon illa, quibus dicitur indurare cor, & excrucicare. Cuncta enim hæc apertè videntur indicare, Deum suâ voluntate aliquid velle inferens peccatum infallibiliter prout illud inferens, qualis est permissio vt permissio. Plura ex commemoratis testimonijs reperies apud Ruiz loco nuper citato.

104 Ex his facilè constat propositio. Nam, si decretum permissiuum peccati est intrinsecè, & suâ naturâ permissiuum, vt sæpe de facto est iuxta dicta, eodem pacto erit connexum cum peccato, aptumque medium subinde ad cognoscendum illud, ac est connexum cum consensu, & medium ad eum cognoscendum decretum de auxilio efficaci vt tali iuxta doctrinam proposit. 5. Si autem decretum extrinsecè permissiuum est à consorcio scientiæ mediæ de peccato futuro, licet secundum se præcisè non sit connexum cum peccato, proindeque neque medium idoneum in quo peccatum cognosci possit vi talis connexionis; vt coniunctum tamen cum scientiâ mediâ de peccato, à qua fortitur rationem decreti permissiuum, & connexum cum peccato, & medium cognoscendi illud erit. Repugnat enim, Deum præuidere conditionatè, ex entitate permissionis sequendum peccatum, talemque entitatem decerni à Deo, & peccatum absolute non fore, vt constat. Quomodo autem decretum intrinsecè permissiuum actus prauum, atque etiam decretum collatum auxilij efficaci ad actum bonum bene cohæreant cum libertate talium actuum, tamen cum illis essentialiter connexa sint, prioraque illis remotè in statu absoluto in tract. de Præuid. explicandum est. Et hæc satis pro præsentis quaestione.

QVAESTIO VIII.

Vtrum Deus in causâ creatâ proximè liberâ cognoscat effectum futurum.

Affirmant Thomistæ communiter. Quia, cum compleant potentiam causa creatâ etiam liberâ per physicam prædeterminationem connexionem essentialiter cum effectu. Consequentè asserunt, in causâ liberâ prædeterminatâ non posse non vi talis connexionis ipsum effectum cognosci à Deo, Ita Bannez 1. par. quaest. 14. artic. 13. conclus. 3. Machin. disput. 32. Cornejo disput. 2. dub. 8. Alvarez lib. 2. de Auxilijs disput. 12. Ledes. lib. de Auxil. disput. de Scientiâ futurorum dub. 2. & alij. Reliqui verò Theologi, qui physicam prædeterminationem vt libertati aduersam rejiciunt, vnamini consensu assenerunt, in voluntate liberâ in actu primo nequiquam cognoscere Deum effectum futurum tanquam in medio metaphysicè connexo cum illo. Sunt tamen, qui putent, in voluntate moraliter tantum prædeterminatâ ad consensum cognoscere Deum ipsum consensum futurum cum metaphysicâ certitudine. Ita cum Argentina, & Durando tenent Granad. 1. par. tract. de Scient. disput. 4. sect. 4. & alij. Cui sententiæ fauet Bellarminus lib. 4. de Grat. & liber. arbit. cap. 15. Tertia sententiâ est, Deum consensum nostrum liberum cognoscere in applicatione præuiâ, qua voluntas se ad illum liberè determinat absque vllâ sui præuiâ physicâ immutatione, sed summum morali, aut virtuali. Ita cum Valent. 1. par. quaest. 14. artic. 13. Raynaud. in Disciplinâ morali, Salazar de Concept. Coniunc. de Sacrament. tenet nouissimè, licet formidolosè, Franc. de Lugo 1. par. disput. 32. cap. 4. & 5. Quarta sententiâ est, in voluntate creatâ per super comprehensionem eius cognosci à Deo consensum liberum futurum, huius futuritione suppositâ. Sic Molina 1. par. quaest. 14. art. 13. disput. 14. & 15. & in Concord. disput. 49. & 50. Becan. 1. par. cap. 10. quaest. 7. Et docti Recentiores.

Propositio 1.

Deus in voluntate creatâ proximè liberâ nequit effectum libere futurum cognoscere tanquam in medio cum eo connexo metaphysicè connexione.

Quoniam huiusmodi connexio cum effectu futuro prorsus repugnat voluntati proximè liberæ. Vt enim contra Thomistas prædeterminantes suo loco monstrabimus, quoties potentia proxima voluntatis aliquid claudit, ratione cuius metaphysicè cum effectu ab eâ causando connexa est, omnino manet necessitata ad illum, nec libera potest existere respectu eius. De quo ibi plura.

Propositio 2.

Deus in causâ liberâ moraliter cum effectu connexâ non cognoscit vi talis connexionis effectum re ipsâ futurum.

Ratio est. Quia, cum causâ moraliter tantum

108 eum cum effectu connexa sit compatibilis metaphisicè cum negatione effectus, non potest non cognitio effectus nitens in tali connexionem tanquam in medio determinante, esse quoque compatibilis metaphisicè cum negatione effectus, atque adeo fallibilis metaphisicè: qualis cognitio diuina esse non potest; sicuti potest nostra. Quod fit, vt licet nos per cognitionem huiusmodi connexionis causæ ad iudicandum fore effectum, induci possimus; Deus tamen non possit.

109 Dices. Etsi Deus ex præcisâ connexionem morali causâ ad iudicandum effectum induci non possit: quia exponeretur metaphisico periculo deceptionis. At, suppositâ futuritione effectus, non est, cur non possit induci: quia iam cessat tale periculum. Respondeo, cognitionem effectus in causâ supponentem ipsius effectus futuritionem non esse cognitionem effectus in causâ titulo connexionis præcisè, quam habet causâ cum effectu. De quo genere connexionis loquimur in propositione. Sed cognitionem effectus in causâ altero titulo aut comprehensionis causâ, aut connotationis effectus, de quibus postea. Itaque à prædeterminatione morali causâ ad effectum præcisè sumptâ titulo connexionis morali, quam cum illo habet, non potest intellectus diuinus determinari ad cognoscendum effectum. Quia, si posset, talis prædeterminatio per se præcisè esset adæquatum, & sufficiens determinatum intellectus diuini ad cognitionem effectus: atque ita intellectus diuinus, vt potest potentia necessaria, cohiberi non posset, quominus per illam semel existentem ad talem cognitionem determinaretur cum metaphisicâ necessitate. Quod esset, suppositâ existentia talis prædeterminationis metaphisicè compatibilis cum carentiâ effectus, necessitatum esse Deum metaphisicè ad habendam cognitionem de effectu metaphisicè compatibilem cum eius carentiâ, atque adeo metaphisicè fallibilem. Quod prorsus Deo repugnat.

110 Cum hoc tamen stat, suppositâ existentia eiusmodi prædeterminationis morali causâ ad effectum, Deum cum metaphisicâ infallibilitate cognoscere, futuritionem talis effectus esse certam, siue infallibilem moraliter, seu, quod in idem recidit, esse moraliter necessarium, siue certum, siue infallibile, quod existet talis effectus. Nam hoc aliud non est, quam, cognoscere Deum connexionem moralem, quam talis prædeterminatio suapte naturâ habet re ipsâ cum eo, quod existat talis effectus. Ab eâ quippe connexionem existentia ipsius effectus necessaria, certa, & infallibilis moraliter denominatur re ipsâ. Quod totum metaphisicè comparari potest cum eo, quod non existat effectus.

110 Ex his inferitur, neque posse Deum in causâ necessariâ physicè, siue naturaliter determinatâ ad effectum, physicaque proinde, siue naturali connexionem connexâ cum illo cognoscere effectum ipsum vi talis connexionis prout re ipsâ futurum. Quia talis etiam cognitio metaphisicè esset fallibilis; qualis Deo repugnat. Siquidem talis causâ, etsi naturaliter, & citra miraculum non possit manere sine effectu, eiusmodi determinatione, atque connexionem suppositâ, miraculose tamen, atque adeo metaphisicè potest.

Propositio 3.

111 In præuâ applicatione, siue determinatione liberâ voluntatis nostræ ad consensum Deum consensum ipsum neutiquam cognoscere potest; vt dicebant Auctores tertiæ sententiæ relatæ num. 105.

Quia eiusmodi determinatio liberâ præuâ ad consensum, prout à suis Auctoribus ponitur, omnino chymærica est, vt suo loco contra eos ostendo: & in præsentem supponendum potius est, quam probandum.

Propositio 4.

112 Deus in auxilio efficaci prout efficaci, atque adeo etiam in voluntate creatâ prout auxilio efficaci instructâ effectum vt absolute futurum noscit vi connexionis, qua auxilium efficax prout efficax cum tali effectu connexum est.

Etenim, quanquam auxilium efficax apud nos physicè, & quoad intrinsecum præcisè spectatum, cogitatio quadam sit prorsus indifferens, vt coniungatur cum effectu, vel cum eius carentiâ; prout connotat tamen, seu inuoluit veritatem conditionatam talis effectus, à qua dicta cogitatio sortitur denominationem efficacis, nullatenus potest sine effectu consistere. Repugnat enim, esse verum conditionatè, exiturum effectum, si talis cogitatio daretur, & eâ iam absolute datâ, effectum non existere. Ex hoc autem fit, auxilium efficax prout efficax omnino infallibiliter esse connexum cum effectu, eo nimirum genere connexionis, quam multi logicam appellant. Quo rursus fit, vt illud sit medium idoneum, in quo Deus cognoscat effectum, prout dicitur in propositione. Quomodo autem per eandem cognitionem auxilium efficax, & effectus absolute futurus cognosci possint, prout opus est, vt in primo secundus cognoscatur, etiam si efficacia auxilij per futuritionem conditionatam ipsius effectus constituatur, supra quæst. 7. num. 91. explicatum est.

Propositio 5.

113 In voluntate creatâ indifferente in actu primo atque adeo absolute prorsus à futuro consensu ipsum consensum cognoscit Deus, supposito, quod ille est futurus, vi comprehensionis, qua talem voluntatem perfectissimè comprehendit.

Ita Molina, & sui citati num. 105. pro quartâ sententiâ. Constatque ex doctrinâ traditâ à nobis disput. 25. quæst. 2. Vbi statuimus, eatenus Deum in suâ omnipotentia cognoscere creaturas etiam existentes, tum possibiles, supposito, quod ille sint, quantumuis ab illis omnipotentia sit absoluta, quatenus, tali factâ suppositione, creatura quid pertinet ad omnipotentiam tanquam ad causam, eoque iure omnipotentia perfecte sine illis cognitis comprehendere non potest. Quod ipsum loquum habet pariter in consensu liberâ.

ro respectu voluntatis indifferentis, cuius effectus est. Et vniuersim in quouis effectu contingenti relate ad suam causam, quantumuis hæc ab ipso effectu absoluta sit.

114 Ex quo patet, eodem etiam titulo cognoscere Deum futurum contingens in decreto indifferenti, quo iuxta sententiam non Connotantium concurret cum voluntate creatæ, prout supra quæst. 5. num. 87. commemorauimus. Quia tale decretum, etsi omnino sit absolutum à tali futuro sine illo tamen, utpote effectu ad se pertinente, perfecte comprehendi non potest. Vtrum autem huiusmodi comprehensio Dei perfectissima, vi cuius non solum effectus possibilis, sed etiam futuri in sua causâ, aliâs indifferenti, cognoscuntur à Deo, super comprehensio vocari debeat, ut eam vocant Molina, & Recentiores supra citati, quæstio erit de nomine. Id mihi displicet in Molina, quod asserit locis supra relatis, non posse Deum citra iacturam suæ libertatis per similem suæ voluntatis comprehensionem cognoscere in illo sua decreta. Sed de hoc infra disput. 28. agam contra Molinam ipsum.

Propositio 6.

115 In voluntate indifferenti prout coniunctâ cum futuro consensu ipsum consensum futurum cognoscit etiam Deus.

Id nimirum ratione qua disput. 25. quæst. 2. propositio 9. diximus, Deum in suâ omnipotentia ut coniunctâ cum creatura cognoscere creaturam ipsam; & vniuersim in quouis obiecto ut coniuncto cum alio, siue ut connotante illud cognoscere ipsum aliud. De quo etiam genere cognitionis egimus quæstione præcedente propositio 4. Recollantur ibi dicta, & applicentur ad rem præsentem.

116 Illud ad extremum adiicio. Ex omnibus illis obiectis cognoscere etiam Deum futura contingentiâ, in quibus illa cognoscere, diximus in præsentem quæstione. Quia, quidquid Deus cognoscit in alio, etiam cognoscit ex eodem per virtuale discursum, ut disput. 25. quæst. 4. & sæpe aliâs dictum est. Quod autem non abstractiue, sed intuitiue cognoscit Deus futurum contingens, quando illud in alio obiecto, aut ex alio cognoscit, ex vniuersali doctrinâ traditâ à nobis disput. 23. quæst. 6. & 7. & sæpe repetitâ deinceps disput. 24. & 25. satis, superque notum est.

QVAESTIO IX.

Virum Deus cognoscat sua decreta, ut futura.

117 Nonnulli tractant hic hanc quæstionem: ob id nos eam adtingimus. In qua solum est sermo de decretis, quæ absolute existunt in Deo, deque eorum absolutâ futuritione, & cognitione. Vtrum enim Deus cognoscat aliqua sua decreta ut futura, siue ut existentia sub conditione, præscindendo ab eo, quod illa existant absolute, vel seculis, alia quæstio est infra tractanda disput. 28. In præsentem autem quemadmodum de futuritione, ita & de præteritione decretorum Dei agi potest.

Suppono autem ex communi, decreta, quæ Deus habet, æterna esse à parte ante, & à parte post. Quia fieri nequit, ut Deus in tempore incipiat, aut desinat aliquid velle. Idque siue decreta Dei per aliquod connotatum extrinsecum, compleri dicantur, siue adæquate Deo ipsi ponantur intrinseca iuxta diuersas opiniones. Itaque decreta Dei, quæ semel existunt, ab æterno, & in æternum, atque adæcò semper, siue in omni tempore existunt.

Quo posito, duo sunt apud omnes cetera, loquendo de futuritione propriâ, qua in tempore præsentem dicitur id esse futurum, quod in tempore posteriore exiturum est. Nempe nullum decretum Dei esse futurum purè: & omne decretum Dei esse futurum non purè. Quia iuxta doctrinam supra traditam quæst. 2. id dicitur futurum purè, quod ita exiturum est in tempore posteriori, ut non existat in præsentem. Id autem futurum non purè, quod ita exiturum est in tempore posteriori, ut etiam existat in præsentem. Constat autem ex suppositione factâ, omne decretum Dei, quod semel existit, semper, siue in omni tempore existere, atque adæcò & in tempore præsentem existere, & in posteriori exiturum. Proindeque nullum esse decretum Dei ita in tempore posteriori exiturum, ut non existat in præsentem. Quod ipsum est, nullum decretum Dei esse futurum purè: & omne decretum Dei esse futurum non purè, loquendo de futuritione propriâ, quæ respicit ad diuersa instantia temporis priora, & posteriora consideratur.

Hinc planè fit, certum quoque debere esse apud omnes, Deum omnia decreta sua cognoscere ut futura non purè, & nullum eorum cognoscere ut purè futurum, loquendo de futuritione propriâ, quæ spectatur penes diuersa instantia temporis priora, & posteriora. Quia cognoscit illa, sicuti sunt re ipsâ, ut est notum: & omnia illa re ipsâ tali futuritione sunt futura non purè: nullum autem purè futurum, ut dictum est.

Et quoniam æque certum est, (pari, proportionalique modo, loquendo de præteritione, ac de futuritione temporaneâ iuxta dicta etiam quæst. 2.), nullum decretum Dei esse purè præteritum, quatenus nullum est, quod extiterit in tempore anteriori, & in præsentem non existat: & omne decretum Dei esse præteritum non purè, quatenus omne decretum Dei ita extitit in omni tempore antecedenti, ut etiam existat in præsentem. Rursus fit, certum quoque apud omnes esse debere, Deum omnia decreta sua cognoscere ut præterita non purè: & nullum cognoscere ut purè præteritum temporaneâ præteritione. Quia ita se habent re ipsâ.

Quoniam item, ut in eadem quæst. 2. statutum est, futuritio temporaneâ rerum (& idem est de præteritione) alia est directâ, qua res dicitur esse futura, siue fore in tempore posteriori ad præsentem: alia est reflexa, qua dicitur, verum esse, siue iudicabile verè in vno tempore rem fore, siue esse futuram in posteriori, planè item consequitur, certum præterea debere esse, omnia decreta Dei utraq; huiusmodi futuritione, ac præteritione futura non purè, præteritaque non purè esse: & nullum eorum tale esse purè. Ut sique proinde cognosci à Deo.

Hic igitur tanquam certis statutis, solum superest quæstio, an, loquendo de futuritione, atque præteritione impropria, quæ præcisè considerat.